

TANTÁRGYI ADATLAP

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

1.1. *Tantárgy neve (magyarul, angolul)*

Rajz és kompozíció D – Építészeti kiadvány • Drawing and composition D – Typography for architect

1.2. *Azonosító (tantárgykód)*

BMEEPRAQ80D

1.3. *A tantárgy jellege*

kontaktórával rendelkező tanegység

1.4. *Kurzustípusok és óraszámok*

kurzustípus	heti óraszám	jelleg
előadás (elmélet)	–	
gyakorlat	2	önálló
laboratóriumi gyakorlat	–	–

1.5. *Tanulmányi teljesítményértékelés (minőségi értékelés) típusa*

félévközi érdemjegy (f)

1.6. *Kreditszám*

2

1.7. *Tantárgyfelelős*

neve: **Pálóczi Tibor, Molnár Csaba DLA**
beosztása: egyetemi tanársegéd, egyetemi docens
elérhetősége: t.paloczi@rajzi.bme.hu

1.8. *Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység*

Rajzi és Formaismereti Tanszék

1.9. *A tantárgy weblapja*

<http://rajzi.bme.hu/hu/oktat%C3%A1s/rajz-8>

1.10. *A tantárgy oktatásának nyelve*

magyar és angol

1.11. *A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve*

Kötelezően választható az alábbi képzéseken:

1. **3N-M0-T** • Építésztechnológiai osztatlan képzés tervezői specializáció magyar nyelven • ajánlott féléve: 8.
2. **3NAM0** • Építésztechnológiai osztatlan képzés tervezői specializáció angol nyelven • ajánlott féléve: 8.
3. **3N-ME** • Építésztechnológiai mesterképzés magyar nyelven • ajánlott féléve: 1.
4. **3N-M0-S** • Építésztechnológiai osztatlan képzés szerkezeti specializáció magyar nyelven • ajánlott féléve: 8.

1.12. Közvetlen előkövetelmények

- A. Erős előkövetelmény:
BMEEPRAA501 • Rajz 5.
- B. Gyenge előkövetelmény:
 - 1. —
- C. Párhuzamos előkövetelmény:
 - 1. —
- D. Kizáró feltétel (nem vehető fel a tantárgy, ha korábban teljesítette az alábbi tantárgyak vagy tantárgycsoportok bármelyikét):

1.13. A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta az Építészmérnöki Kar Tanácsa, érvényesség kezdete 2019. április 24.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

2.1. Célkitűzések

Elsődleges célok között szerepel a vizuális tervezés megértésének és értékelésének előmozdítása, valamint az eligazodás segítése az építész szakmának ezen a nem elhanyagolható területén. További cél, a hallgatók vizuális készségének fejlesztése, hiszen a kép és kiadványszerkesztés elsajátításának és alkalmazásának alapja a „hétköznapiságon” túlmutató esztétikai érzék.

2.2. Tanulási eredmények

A tantárgy sikeres teljesítésével elsajátítható kompetenciák

- A. Tudás
 - „- *Megfelelő mértékben ismeri az építészethez kapcsolódó humán tudományokat és az építészetre ható képzőművészeteket.*”
 - 1. átfogó ismeretekkel rendelkezik az építész szakmájához szükséges kiadványszerkesztéssel kapcsolatos fontosabb fogalmakról,
 - 2. ismeri a tipográfiai és grafikai tervezés lehetőségeit, felhasználási területeit,
 - 3. átfogó képpel rendelkezik a tipográfia mint önálló szakma és a tanult kiadványszerkesztési ismeretek közötti összefüggésekről,
 - 4. ismeri a tipográfia mint módszer más módszerekkel és technológiákkal (grafikai tervezés, digitális nyomda, stb.) való kapcsolatait,
 - 5. tisztában van a tipográfia szabályaival, az építészeti reprezentációban betöltött szerepével,
 - 6. ismer legalább egy szoftveres alkalmazást, melyben tipográfiai és grafikai anyagok hozhatók létre.
- B. Képesség
 - „- *Képes az alapvető építészeti informatikai eszközök és szoftverek használatára.*”
 - „- *Képes építészeti és műszaki dokumentáció grafikailag igényes elkészítésére manuális és digitális eszközökkel.*”
 - „- *Képes hagyományos és virtuális építészeti modellezésre, képes a célközönség számára megfelelő tartalmú és megjelenésű prezentáció elkészítésére.*”
 - 1. képes a grafikai kiadványokkal kapcsolatos gondolatait rendezett, szabatos és szakszerű formában kifejezni,
 - 2. képes különbséget tenni az egyes tipográfiai és grafikai problémák között, illetve annak megoldására javaslatot tenni,
 - 3. képes grafikailag és tipográfiailag magas szintű tervek megalkotására,
 - 4. képes a tipográfia szabályainak megfelelően építészeti kiadványok, prezentációk létrehozására.
- C. Attitűd
 - „- *Törekszik a problémák felismerésére és megoldására, a kreativitásra, új megoldások keresésére, egyszerre és arányosan alkalmazza az intuitív és az ismereteken alapuló megközelítéseket.*”

„- Nyitott az új információk befogadására, törekszik az esztétikai, humán és természettudományos műveltségének folyamatos fejlesztésére, szakmai ismereteinek bővítésére, új termékek, szerkezetek, technológiák megismerésére.”

„- Törekszik önmaga megismerésére, munkáját megfelelő önkontroll mellett végzi, törekszik a felismert hibák kijavítására.”

1. együttműködik az ismeretek bővítése során az oktatóval és hallgató társaival,
2. folyamatos ismeretszerzéssel bővíti tudását,
3. nyitott a digitális grafika és tipográfia technológiai eszközeinek használatára,
4. törekszik a grafikai és tipográfiai tervezésben rejlő lehetőségek megismerésére és tudatos használatára,
5. törekszik a pontos és hibamentes feladatmegoldásra.

D. Önállóság és felelősség

„- Szakmai problémák során önállóan és kezdeményezően lép fel.”

1. önállóan végzi az alapvető dokumentumok, kiadványok, bemutatók végiggondolását és adott források alapján történő megoldását,
2. nyitottan fogadja a megalapozott kritikai észrevételeket,
3. egyes helyzetekben – csapat részeként – együttműködik hallgatótársaival a feladatok megoldásában,
4. a kiadványszerkesztési problémákhoz való hozzáállását a kreativitás, az ismeretszerzés viszonyulása jellemzi,
5. gondolkozásában a tanult elveket rugalmasan és kreatívan alkalmazza.

2.3. Oktatási módszertan

A kurzus oktatása gyakorlati órák keretében, számítógépes laborban folyik. Az órák felváltva tartalmaznak elméleti és gyakorlati tananyagot, így a szükséges ismereteket a hallgatók az órán sajátíthatják el, melynek látogatása kötelező. A kurzus tananyagához kapcsolódik ajánlott irodalom, melynek tanulmányozása a hallgató saját érdekében javasolt.

2.4. Tanulástámogató anyagok

A. Szakirodalom

Virágvölgyi Péter: A tipográfia mestersége számítógéppel. Osiris, Budapest, 2004.

Alice Twemlow: Mire jó a grafikai tervezés? Scholar Design, Budapest, 2008.

B. Jegyzetek

oktató által készített segédletek és oktatóvideók

C. Letölthető anyagok

<http://rajzi.bme.hu/hu/oktat%C3%A1s/rajz-8>

3. TANTÁRGY TEMATIKÁJA

3.1. Előadások tematikája

3.2. Gyakorlati órák tematikája

- Bevezető előadás, félév menetének ismertetése, példák bemutatása.
- A tervezés alapelvei, alkotóelemei.
- Magyar tipográfusok, kiadványszerkesztő programmal ismerkedés.
- Betű anatómiája, mesteroldalak, szekciók & oldalszámozás.
- Betűk klasszifikációja, stílusok.
- Írásjelek és írásjegyek. Ligatúra és egalizálás, változó és feltételes szöveg.
- Klasszikus és modern oldalelrendezések, szegélyek, hasábok.
- Vektor kontra pixel, pixelképek kiadványszerkesztő programban.
- Logók, logótípiák, arculattervek, vektoros grafika.
- Interaktív média, multimédiás elemek.
- Interaktív média, DP lehetőségek kiadványszerkesztő programban.
- Nyomdászati alapfogalmak, nyomdai előkészítés.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

4. A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

4.1. Általános szabályok

- A. A gyakorlatokon a részvétel kötelező. A megengedett hiányzások számát a hatályos Tanulmányi- és Vizsgaszabályzat írja elő (105. § (4)).
A 0. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése a félévi ún. mappa tartalmán keresztül, értékelése fejlődési szempontok szerint. A mappa tartalma a félévközi rajzi – gyakorló – feladatok és a házi feladatok.
- B. Vitás esetekben a hatályos Tanulmányi- és Vizsgaszabályzat, továbbá a hatályos Etikai Kódex szabályrendszere az irányadó.

4.2. Teljesítményértékelési módszerek

- A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések:
1. *Tanulmányi részteljesítmény-értékelés:* a tantárgy és a tudás, képesség típusú kompetencia elemeinek komplex gyakorlati (rajz) jegy megszerzésének módja a féléves ún. mappa leadása. A mappában az órai és a házi feladatok, valamint a hozzá kapcsolódó vázlatok vannak.
- B. Vizsgaidőszakban végzett teljesítményértékelések:
1. *Összegző tanulmányi teljesítményértékelés:* -

4.3. Teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- A. A szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben:

szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések	részarány
tanulmányi részteljesítmény-értékelés, leadott ún. mappa	100%
közös értékelése az oktatásban résztvevő oktatókkal	
összesen:	Σ 100%

4.4. Érdemjegy megállapítás

félévközi részérdemjegy	ECTS minősítés	Pontszám*
jeles (5)	Excellent [A]	≥ 96%
jeles (5)	Very Good [B]	90 – 95%
jó (4)	Good [C]	75 – 89%
közepes (3)	Satisfactory [D]	60 – 74%
elégséges (2)	Pass [E]	50 – 59%
elégtelen (1)	Fail [F]	≤ 49%

* Az érdemjegyeknél megadott alsó határérték már az adott érdemjegyhez tartozik.

4.5. Javítás és pótlás

- A. A megadott rajzi feladat teljesítmény értékelésének pótlása az évfolyam felelőssel történt egyeztetéssel lehetséges, vagy ha az érdemjegy elégtelen jellegéből adódik a pótlási időszakban történhet.
- B. Az aktív részvétel – jellegéből adódóan – indokolt esetben lehetőség van javításra, a többi esetben a TVSZ az irányadó.

4.6. A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

tevékenység	óra / félév
részvétel a kontakt tanórákon	12×2=24
félévközi készülés a gyakorlatokra	12×0,5=6
féléves tervfeladat elkészítése	30
összesen:	Σ 60

4.7. Jóváhagyás és érvényesség

Jóváhagyta az Építészmérnöki Kar Tanácsa, érvényesség kezdete 2019. április 24.